

„De eerste schilderijen van Van Dijck zijn sprekend gelijk aan Rubens' werk; menige Bol is als een Rembrandt verkocht. Later echter, na den leertijd, als de jonge kunstenaar zichzelf gevonden heeft, komt het oorspronkelijk talent te voorschijn.”

— „In welk land staat naar Uw oordeel de kunst het hoogst. Heeft nog niet steeds Frankrijk de leiding?”

„Frankrijk? Weet ge wel, dat onze Van der Neer en Pieter de Hooghe wegen hebben aangewezen en wetten neergelegd, waar de Fransche kunst nóg van leeft? Courbet, Rousseau, en de hunnen zijn allen volgelingen van de oude Nederlanders, die ook aan de groote Engelsche schilders eene richting gaven. De romantische Engelsche school van Reynolds en Gainsborough dankt haar aanzijn aan de oude Hollandse meesters, wat wel duidelijk blijkt uit het woord dat Gainsborough op zijn sterfbed sprak:

„Vannacht zal ik bij de groote Meesters zijn.”

„Hij bedoelde Van Dijck.”

„Op hunne beurt gaven weer de groote Engelsche schilders eene richting aan de Fransche. Daubigny zeide mij eens:

„Crome, Turner en Constable zijn onze meesters. Wij volgen maar.”

— „Wat denkt ge van de tegenwoordige Nederlandsche kunst?”

Nu kwamen wij op een gevaarlijk terrein. Het is steeds moeilijk voor iederen, maar voor een

kunstenaar in het bijzonder, een oordeel uit te spreken over zijne broederen, zonder gevaar te loopen van partijdigheid te worden beschuldigd. Ik zal daarom niet uit de school klappen, door te vertellen wat wij in den loop van



Het atelier in den tuin.